

Ekonomikas ministrija

PLĀNOTĀS IZMAIŅAS ATTIECĪBĀ UZ PATĒRIŅA REAKCIJAS UN AGREGATORU MODELI

Enerģijas tirgus un infrastruktūras
departamenta vecākā eksperte
Inese Karpoviča

23.10.2020, Rīga

Agregatori un ar tiem saistītie jēdzieni

Agregators – jauna veida energopakalpojumu sniedzējs, kas var palielināt vai samazināt patērētāju grupas elektroenerģijas patēriņu atbilstoši kopējam elektrības pieprasījumam tīklā

Pieprasījuma reakcija – galalietotāja veikta elektroenerģijas slodzes maiņa, atkāpjoties no ierastā patēriņa modeļa un reaģējot uz tirgus signāliem

Agregatora portfelis – to elektroenerģijas lietotāju, ar kuriem agregatoram ir noslēgts līgums par dalību pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniegšanā, pieprasījumietaišu kopums

Līgums par dalību pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniegšanā – līgums, ko slēdz agregators ar lietotāju par tā iesaisti pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniegšanā

Saistošie tiesību akti

Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 25.oktobra **direktīva** 2012/27/ES **par energoefektivitāti**, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK

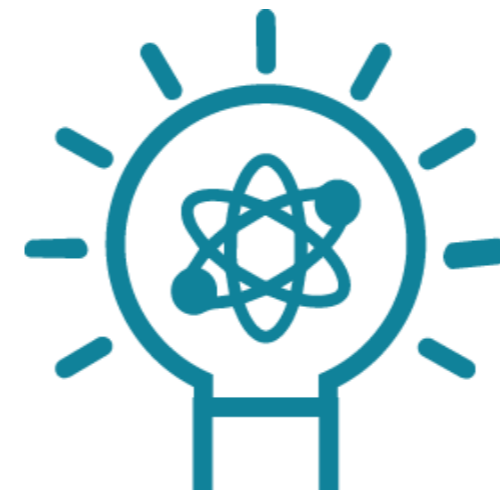
Dokumentu pakotnes «Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem» **Direktīva** 2019/944 **par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu** un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES

Ietekmējošie faktori agregatoru lomas pieaugumam

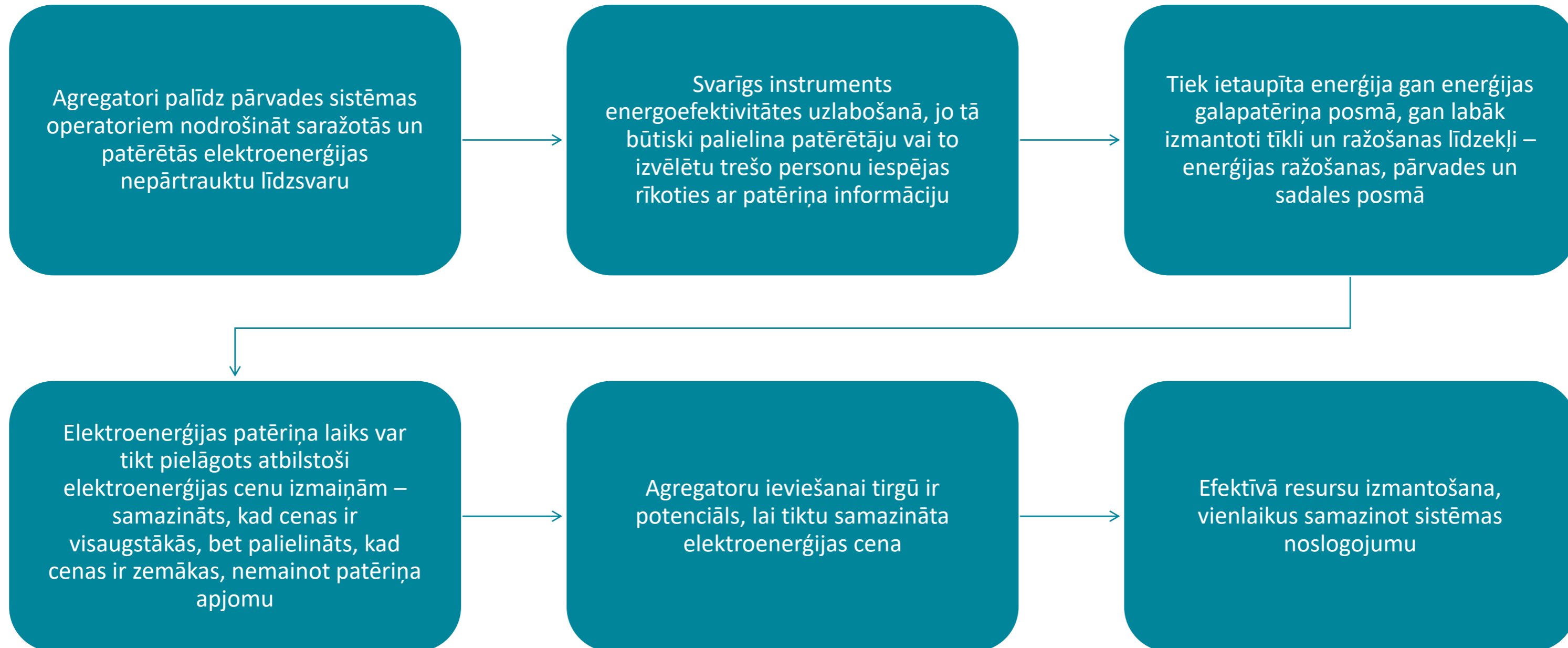
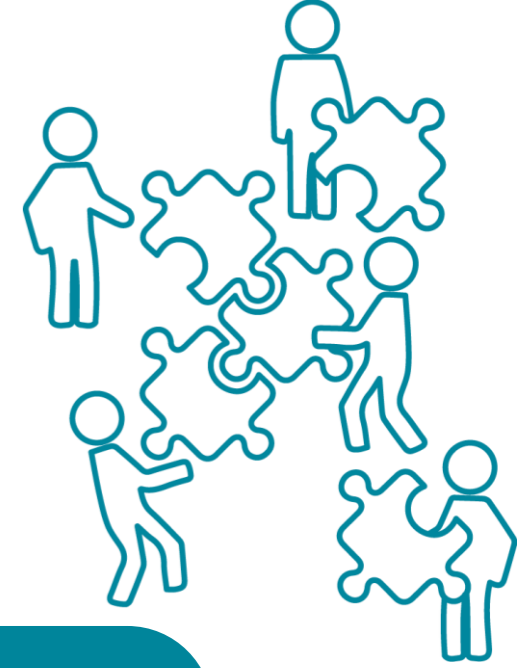
Saražotās enerģijas apjoms no atjaunojamajiem energoresursiem arvien pieaug

Elektroenerģijas pārvades sistēmas spēja pielāgoties elektroenerģijas piedāvājuma un pieprasījuma svārstībām kļūst arvien nozīmīgāka

Nepieciešamība sekmēt pieprasījuma reakcijas resursu vienmērīgu integrāciju balansēšanas tirgū

Ieguvumi no pieprasījuma reakcijas aktivizācijas

Agregatoru noteikumi

- 2020.gada 24.marta Ministru kabineta sēdē apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 157 «Agregatoru noteikumi»
- Izveidota tiesiskā bāze pieprasījuma reakcijas agregatoru darbībai un pieprasījuma reakcijas pakalpojumu attīstībai Latvijā
- Agregatoram jābūt balansēšanas vai balansēšanas pakalpojuma līgumam ar to pašu balansēšanas pakalpojumu sniedzēju kā lietotājam
- Pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniegšana ir atļauta no tādiem objektiem, kas atrodas vienā nebalansa apgabalā (proti, tiem ir tas pats balansēšanas pakalpojuma sniedzējs)
- Lietotājs var saņemt atlīdzību par dalību pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniegšanā

Neatkarīgie agregatori

- **Direktīvas 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu** un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES pārņemšana
- **Neatkarīgs agregators – tirgus dalībnieks, kas veic agregēšanu un nav saistīts ar lietotāja piegādātāju**
- Galalietotājs var slēgt līgumu par agregēšanu ar neatkarīgu agregatoru neatkarīgi no sava elektroenerģijas piegādātāja
- Neatkarīgiem agregatoriem ir jābūt finansiāli atbildīgiem par nelīdzsvarotībām, ko tie rada elektroenerģijas sistēmā
- Dalībvalstis pašas izstrādā sev piemērotus risinājumus, kas ietver arī kompensācijas mehānisma izvēli par neatkarīgo agregatoru radītajām nelīdzsvarotībām

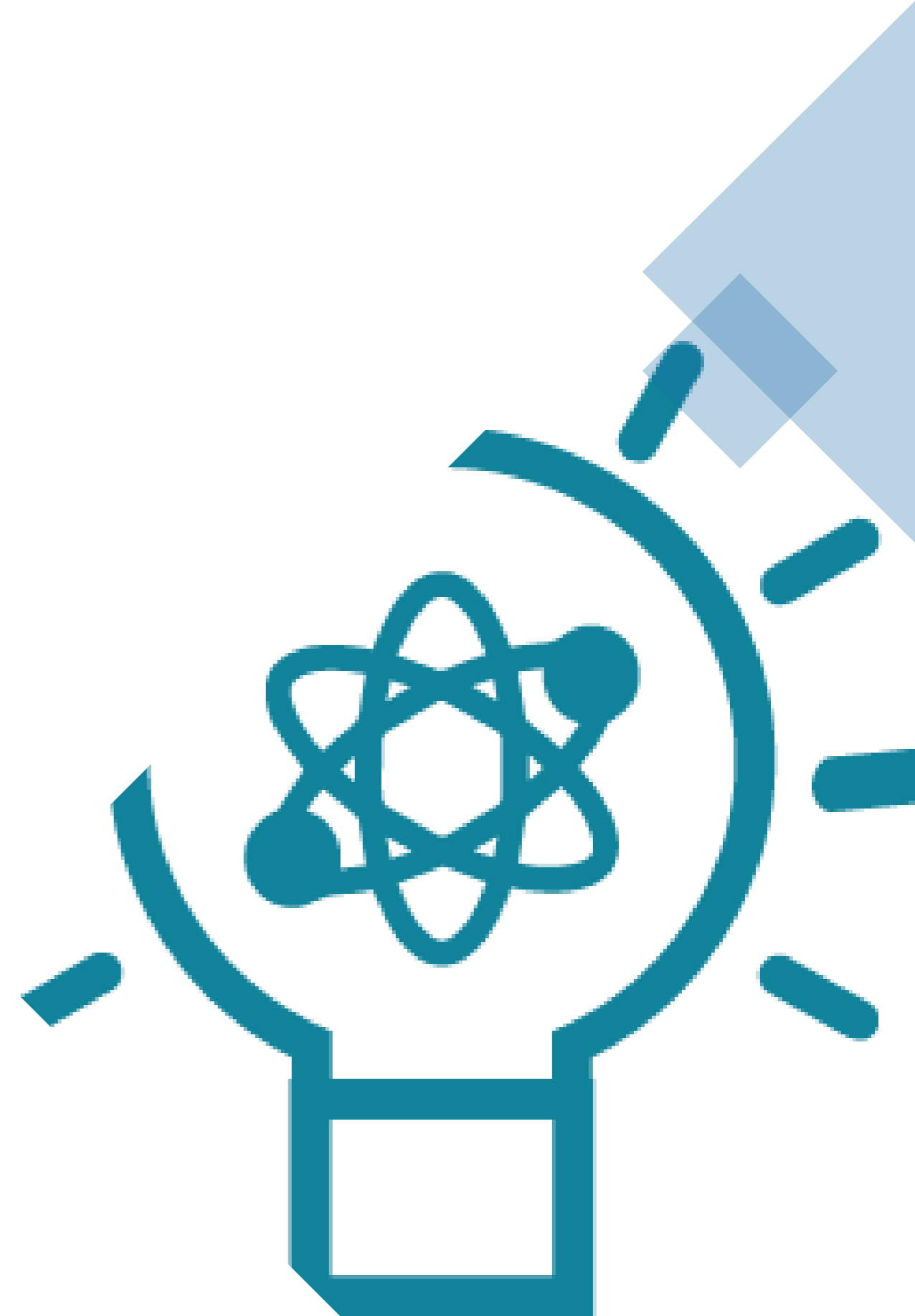
Galvenie jautājumi agregatoru regulējuma pilnveidē

- Nepieciešams noregulēt attiecības starp agregatoriem un iesaistīto galalietotāju elektroenerģijas piegādātājiem/to balansēšanas pakalpojuma sniedzējiem
- Atbilstoša kompensācijas modeļa izvēle un ieviešana, kas ietver kompensācijas apmēra un norēķinu kārtības noteikšanu par nebalansu starp neatkarīgā agregatora un agregētā lietotāja/tā tirgotāja balansēšanas pakalpojuma sniedzēju

Turpmākā rīcība

- Kopīga vēstule NordPool Baltijas valstu un Somijas vārdā
- Grozījumi MK noteikumos Nr. 157 «Agregatoru noteikumi»
- Grozījumi citos normatīvajos aktos (Tīkla kodekss, Elektroenerģijas tirgus likums, Ministru kabineta noteikumi Nr.50 «Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi»)

Ekonomikas ministrija

Paldies!